



می دانستم خدا حواسش به ما هست
حال و هوای اسارت در اردوگاه عراق به روایت آزاده دکتر علی هادی تبار

۲۲



شاه دولت را آدم حساب نمی کرد!
پهلوی دوم و واگذاری بحرین، در آینه اشارات و نکته‌ها

۲۳



چهره‌های بی نقاب از خط سوم
نگاهی به نقش عبدالله بن زبیر در سریال مختارنامه

۲۴

هلمشهری فرهنگ

یکشنبه ۳۰ مرداد ۱۴۰۱ | ۲۳ مرداد ۱۴۴۴ | سال سیام | شماره ۸۵۷۱



صحنه‌ای از فیلم «بلق» عکس: طاهر انبار

از ۴ فیلم تازه اکران شده فقط «بلق» شروع قابل قبولی داشته است

قاعده و استثنا

ابلق و ترکیب بازیگران مشترک با تی تی

آخرین ساخته ترگس آبیار، نخستین بار در سی‌ونهمین جشنواره فیلم فجر به نمایش درآمد و واکنش‌های منتقدان به آن متفاوت بود. نکته جالب توجه اکران ابلق شباهت ترکیب بازیگرانش با «تی تی» دیگر فیلم روی پرده است. التاز شاکر دوست و هوتن شکیبیا آزابیگر محوری فیلم ابلق، این روزها تی تی را هم در اکران دارند. جالب اینکه تی تی تسی پر فروش‌ترین فیلم غیر کم‌دی اکران امسال است و ابلق هم افتتاحیه قابل قبولی داشته است. اگر در تی تی پارسا پیروز فر ضلع سوم ماجرا را تشکیل می‌دهد در فیلم ابلق بهرام رادان حضور دارد. ترکیب بازیگران محبوب و مضمونی که عده‌ای آن را مله‌ب می‌دانند فدا ابلق را صدر نشین فیلم‌های تازه اکران شده کرده است. بیش از ۴۱ هزار تماشاگر، با ۱۹۰ سالن و یک میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان فروش، یعنی فیلم ترگس آبیار در این بازار کساد با استقبال مواجه شده است. ابلق روایت زنی است که در حاشیه شهری بزرگ با همسر و فرزندش زندگی می‌کند. برای او ماجرای رخ می‌دهد که زندگی‌اش را تا مرز نابودی پیش می‌برد.

شروع پایین تر از انتظار شب طلایی

شب طلایی اما جزو فیلم‌هایی بود که پایین‌تر از حد انتظار فروخت. فیلمی که از ۲۶ مرداد در ۶۷ سالن به نمایش عمومی درآمده و بسا ۱۲۹۹ مخاطب، به فروش ۱۵ میلیون تومانی رسیده است.

اکران مهجور برای مرجان

دیگر فیلم اکران شده در روزهای اخیر، برای مرجان است که با در اختیار داشتن ۲۹ سالن کارش را شروع کرده است. برای مرجان هم جزو فیلم‌هایی است که از همان ابتدا به استقبال شکست در گیشه رفته است. تنها ۲۴۴ مخاطب و ۲۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان فروش، کار کرد فیلمی است که پگاه آهنگرانی را در نقش اصلی دارد و جمشید هاشم‌پور هم در آن حضور کوتاهی دارد. این فیلم به نوسنگی و کارگردانی حمید زرگرزاد از چهارشنبه اکران خود را در سینماها آغاز می‌کند. در خلاصه داستان آمده

است: مرجان در یک درگیری برای دفاع از خود متهم شده و امیر برای ملاقات در زندان، مطابق با قوانین باید با او ادواج کند. جز پگاه آهنگرانی و جمشید هاشم‌پور، بهزاد جعفری، بروز ارجمند، فریا منتخص، علیرضا استادی، رامین راستاد، محمد همایون پور، امید روحانی، مریم پویانی، محمد علی‌ی و سپیده غلامی از دیگر بازیگران برای مرجان هستند.

سراب گیشه، رؤیای سهراب

روای سهراب از جمله فیلم‌هایی است که پس از مدت‌ها در نوبت اکران ماندن، سرانجام امکان نمایش عمومی یافته است. فیلمی که قاعدتا باید دوستداران پرشمار سهراب سپهری را جذب کند فعلا با در اختیار داشتن فقط ۱۴ سالن کارش را شروع کرده است. این فیلم در آرزو اول اکران تنها ۰۸ تماشاگر داشته و فقط ۱۷ میلیون تومان فروش داشته است. این فیلم به کارگردانی علی قوی‌تن به بخشی از زندگی سهراب سپهری می‌پردازد و کارگردان به‌عنوان بازیگر نقش اصلی نیز در آن حضور دارد. قوی‌تن درباره فیلم خود می‌گوید: ما ملزم هستیم زوایای دیده‌نشده شخصیتی چون سهراب را نشان بدهیم و این تقابل، کار فیلمساز را سخت می‌کند. «روای سهراب» یک فیلم بیگرافی نیست بلکه روای زوایای پنهان و دیده‌نشده سهراب سپهری است. علی قوی‌تن، بهاره کیان‌افشار، ترلان پروانه، لاله اسکندری، مهدی سلطانی و ابوالفضل میری بازیگران فیلم هستند.

مستوران ۲



ساخت سریال مستوران ۲ آغاز شد. به گزارش همشهری، فصل دوم سریال «مستوران» به کارگردانی سیدعلی هاشمی و تهیه‌کنندگی عطا‌نهی آغاز شد. لوکیشن اصلی این سریال در شهرک مستوران قرار دارد و گروه جدیدی از بازیگران به فصل دوم این سریال اضافه شده‌اند. فصل دوم سریال «مستوران» که عاشقانه‌ای پرگرفته از قصه‌ها و افسانه‌های کهن ایرانی است به قلم محمد حنیف به نگارش درآمده است. فصل اول سریال «مستوران» به کارگردانی مسعود آبی‌پور و سیدجمال سیدحاتمی، تابستان امسال از شبکه یک سیما روی آنتن رفت و با استقبال مخاطبان مواجه شد. این مجموعه محصول سازمان هنری رسانه‌ای اوج‌است و «ستودیو بادبان» مجری طرح این پروژه است. بازیگران این مجموعه تلویزیونی به‌زودی معرفی می‌شوند.

فیلم درباره قهرمان شنا



جیسون موموآ فیلمی براساس زندگی و قهرمان‌شنای هاوایی می‌سازد. به گزارش ورا نیسی، بازیگر «اکوامن» بسا همکاری پیترو سافران تهیه‌کننده سینما با هم همراه شده‌اند تا یک فیلم بلند زندگی‌نامه‌ای درباره دوک کاهاناموکو ششناگر افسانه‌های المپیک هاوایی بسازند. با محبوبیت گسترده موج سوسواری به‌عنوان یک ورزش این چهره ورزشی نیز بیش از پیش محبوب شده است. این شناگر چندماه پیش موضوع مستندی از مجموعه «استادان آمریکایی» بود که با عنوان «مرد آب-دوک» سفیر آلوها» از شبکه بی‌بی‌اس پخش شد و روایت فیلم را موموآ به‌عنوان یک بهومون از هاوایی برعهده داشت. کاهاناموکو برنده همدال المپیک بود و به‌عنوان قهرمان شنا رکوردشکنی کرد. او به‌عنوان یک هاوایی در دوره‌های بازی‌های المپیک در سال‌های ۱۹۱۲، ۱۹۲۰، ۱۹۲۴ و ۱۹۲۸ شرکت کرد و موفق شد تا کلیشه‌های نژادی را هم شکست بدهد. او سال ۱۹۶۸ در حالی که ۷۷ ساله بود بر اثر حمله قلبی درگذشت.

تشییع شاعر حسن ختام



مراسم تشییع پیکر شادروان کیومرث عباسی قصری، صبح امروز در حوزة هنری برگزار می‌شود. به گزارش همشهری، کیومرث عباسی قصری به‌علت کولیت سن والته بی‌مسارای که مدتی بود به آن دچار بود و روانه‌ای نشده بود، جان خود را دست داد. کیومرث عباسی قصری در سال ۱۳۲۰ در قصر شیرین به دنیا آمد. او فارغ‌التحصیل رشته علوم قضایی در مقطع کارشناسی است. قصری در وصف امام حسین(ع) شعرهای متعددی را سروده است. او در سال ۱۳۶۱ ریاست راهنمایی و رانندگی کرمانشاه را به‌عهده داشته و با درجه سرهنگی بازنشسته شد و در سال ۱۳۶۳ به تهران آمد.

این جشنواره که مهم‌ترین جشنواره سینمایی منطقه بالکان است و در اواخر جنگ بوسنی در سال ۱۹۹۵ در حالی که هنوز سارایوو در محاصره بود، تأسیس شده امسال با حمایت از سازمانی اوکراین برگزار شد و در مراسم افتتاحیه با اهدای جایزه قلب سارایوو به سرگئی لوزینیتسا، فیلمساز اوکراینی از وی تجلیل کرد. روبن اوستلوند، فیلمساز سوئدی نیز با نمایش فیلم «مئلث غم» در سبب افتتاحیه جایزه قلب امسال این جشنواره را دریافت کرد. امسال ۳۳۵ فیلم از ۶۲ کشور در این جشنواره شرکت کردند و ۵۱ فیلم در بخش‌های رقابتی به نمایش درآمدند. همچنین از مدس میکلسون، بازیگر دانمارکی و جسی آرنیتر، بازیگر نامزد اسکار آمریکایی تجلیل شد. بیست‌هشتمین دوره جشنواره فیلم سارایوو از جمعه پیش ۱۲ اکتوبر (۲۱ مرداد) ۱۳۵۷، «گزیده ادبیات معاصر» و «زمزه‌های و تی» به کار خود پایان داد.



شبیه‌سازی خوب



ایفای نقش شخصیت‌های مشهور همیشه چالشی بزرگ برای بازیگران بوده است. مهم‌ترین مسئله شباهت بازیگر به شخصیت مشهوری است که نقشش را ایفا می‌کند. پس از آن، بحث‌های دیگری مثل طرز حرف زدن، جنس صدا و حالات چهره و زبان بدن پیش می‌آید. رامین راستاد که در سریال «راز ناتمام» نقش آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی را بازی کرده درباره چالش‌هایی که در ایفای این نقش داشته با ایسنا گفت‌وگو کرده است.

او گفته: «بیک‌آقای هاشمی را از نزدیک زیارت کردم و از ایشان یک انگشتری هدیه گرفتم و زمانی هم که نقش ایشان را بازی می‌کردم، انگشترشان را دستم می‌کردم که کمی انرژی بگیرم. آرزوی قلبی‌ام بود که به واسطه ارادتی که به ایشان داشتم بتوانم کاری کنم. من ۱۰ سال پیش خیلی دوست داشتم نقش ایشان را بازی کنم و خدا را شکر الان این اتفاق افتاد و توانستم. امیدوارم سریال «راز ناتمام» خروجی قابل قبولی داشته باشد.»

راستاد درباره اینکه آیا قبل از گرمیم به شباهت خود به آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی پی برده بود، گفته: «بله، کاملاً پی برده بودم. یکبار سال‌ها پیش سر کار دیگر بودیم که مجری گرمیم مشغول گرمیم بنده بود و آقای عبدالله اسکندری هم حضور داشتند و از آینه مرا نگاه می‌کرد. همان موقع به من گفت من با ۱۰ تا ۲۰ دقیقه کار می‌توانم تو را مثل آقای هاشمی‌رفسنجانی گرمیم کنم؛ بنابراین به نظرم می‌آمد که حتما شباهت‌هایی وجود داشت که ایشان هم به من گفته بودند. از گرمیم کار واقعا راضی هستم؛ چون خیلی خوب انجام شد. زمانی هم که عکس‌هایم وایرال شد و از تست‌های گرمیم رونمایی کردند، ۹۹ درصد ایمان داشتم که گرمیم‌ها فوق‌العاده بوده و به‌نظرم شبیه‌سازی‌ها خوب انجام شده است.» صدای مرحوم رفسنجانی برای مردم کاملاً آشناست و راستاد درباره این موضوع همچنین گفته است: «روزی که با آقای امینی، کارگردان سریال، صحبت کردم به ایشان گفتم اگر قرار باشد دوبلوری بیابوید که جای من حرف بزنند من عملاً هیچ کاری نکردم.»

«مکان امن» برنده بزرگ جشنواره سارایوو



جشنواره سارایوو ۲۰۲۲ با انتخاب برندگان این دوره به کار خود خاتمه داد. درامی از کرواسی با عنوان «مکان امن» ساخته بوراگ لوتویک برنده بزرگ جشنواره فیلم سارایوو شد. این فیلم هم به‌عنوان بهترین فیلم بلند انتخاب شد و هم جایزه بهترین بازیگر مرد را برای بازی لوتویک از آن خود کرد.

«سکان امن» نخستین بار در جشنواره فیلم لوکارنو در اوایل همین ماه دیده شد و انجام‌دهنده جایزه بهترین فیلم بلند اول یک کارگردان را دریافت کرد. لوتویک در این فیلم نقش مرثی چهل‌وچندساله دیده می‌شود که تلاش دارد خواهر و برادر کوچک‌ترش را که دچار افسردگی هستند در یک روز از فکر خودکشی بیرون بیاورد. جایزه بهترین کارگردانی هم به مارینا اگوریاج، فیلمساز اوکراینی برای فیلم «کلوندا ایک» رسید. وی همین موفقیت را پیش‌تر در بخش سینمای جهانی-دراماتیک جشنواره آنلاین ساندنس در ماه ژانویه کسب کرده بود. جایزه قلب سارایوو برای بهترین بازیگر زن هم به ویکی کرییس برای «کور ساو» اهدا شد. در بخش بهترین مستند، «موزه انقلاب» ساخته سردان کچا، محصول مشترکی از صربستان، کرواسی و چک جایزه بهترین فیلم مستند را از آن خود کرد و جایزه حقوق بشر هم به فیلم «بزرگ‌تر از تو ما» از کرواسی اهدا شد. جایزه ویژه هیأت داوران این بخش هم به «حافظه شکننده» ساخته ایگور ایوانکو از اسلواکی رسید.

این جشنواره که مهم‌ترین جشنواره سینمایی منطقه بالکان است و در اواخر جنگ بوسنی در سال ۱۹۹۵ در حالی که هنوز سارایوو در محاصره بود، تأسیس شده امسال با حمایت از سازمانی اوکراین برگزار شد و در مراسم افتتاحیه با اهدای جایزه قلب سارایوو به سرگئی لوزینیتسا، فیلمساز اوکراینی از وی تجلیل کرد. روبن اوستلوند، فیلمساز سوئدی نیز با نمایش فیلم «مئلث غم» در سبب افتتاحیه جایزه قلب امسال این جشنواره را دریافت کرد. امسال ۳۳۵ فیلم از ۶۲ کشور در این جشنواره شرکت کردند و ۵۱ فیلم در بخش‌های رقابتی به نمایش درآمدند. همچنین از مدس میکلسون، بازیگر دانمارکی و جسی آرنیتر، بازیگر نامزد اسکار آمریکایی تجلیل شد. بیست‌هشتمین دوره جشنواره فیلم سارایوو از جمعه پیش ۱۲ اکتوبر (۲۱ مرداد) ۱۳۵۷، «گزیده ادبیات معاصر» و «زمزه‌های و تی» به کار خود پایان داد.

رقابت حرف اول را می‌زند

تلاش دبیر جشنواره تئاتر فجر برای بازگرداندن شور و هیجان به این رویداد با نمایش‌های تولیدی

فهیبه پناه‌آذر
روزنامه‌نگار

فراخوان چهل‌ویکمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر منتشر شد، فراخوانی که مانند همه دوره‌های گذشته منتقدانی دارد و خیلی‌ها صحبت از این می‌کنند که بخش مرور و دگرگونه‌های اجرایی جشنواره حذف شده، موضوعی که دبیر جشنواره می‌گوید حذف نشده بلکه به بخش‌های دیگر منتقل شده است. هر چند نمی‌توان بحث سلیقه در تدوین فراخوان را نادیده گرفت؛ موضوعی که به واسطه نبود یک اساسنامه برای بزرگ‌ترین جشنواره تئاتر فجر هر سال تغییر می‌کند.

با همه این اوصاف جشنواره تئاتر فجر، بزرگ‌ترین جشنواره تئاتر کشور به حساب می‌آید که شاید برای خیلی از گروه‌های نمایشی یک سکوی موفقیت به حساب بیاید و شاید برای گروه‌های قدیمی‌تر تنها یک جشنواره باشد.

یک افتتاحیه مفصل

به گفته کورش زارعی دبیر چهل‌ویکمین دوره تئاتر فجر، با برنامه‌ریزی انجام شده، جشنواره تئاتر فجر اول بهمن ماه برگزار می‌شود. از ۱۵ ماه هم بخش رادیو تئاتر به‌مدت ثلث روز برگزار خواهد شد. زارعی

می‌گوید: «در همه جای دنیا مراسم افتتاحیه یک جشنواره بسیار مهم است و ما هم سعی داریم مراسم افتتاحیه در خوری را برای جشنواره تئاتر فجر برگزار کنیم. قرار است در این مراسم از ۴ پیشگوست تئاتر تقدیر شود.»

بار دیگر جذابیت و هیجان

برگزارکنندگان جشنواره امسال در تلاش هستند که بیشتر اجراهای جشنواره تولیدی باشد، چرا که نمایش‌ها در جشنواره‌های گذشته در بخش مرور اجرامی شد و همین موضوع باعث شده بود که اجراهای دیگر جذابیتی در فجر نداشته باشند. زارعی در توضیح بیشتر می‌گوید: «در دوره‌هایی که جشنواره تئاتر فجر میزبان اجراهای تولیدی بود، جشنواره هم هیچ‌چنان بیشتر بود و هم برای علاقه‌مندان به تئاتر، جذاب‌تر بود. بخش مرور باعث می‌شود که جشنواره از آن شور و هیجان گذشته‌اش خارج شود. مخاطبان و علاقه‌مندان به تئاتر در طول سال اجراها را تماشا می‌کردند و دیگر تماشاچی نمایش در جشنواره معنای نداشت. نکته دیگری هم وجود داشت. بسیاری از گروه‌های نمایشی که در طول سال اجرا داشتند، برای حضور در جشنواره باید گروه بازیگران و عوامل را باز هم گرد هم می‌آوردند. گاهی به خاطر حضور یک بازیگر در اجرای دیگر بازی در یک فیلم و سریال، بازیگر دیگری به گروه می‌آمد. اجراهای دیگر

مرور و دگرگونه را حذف نکردیم
زارعی همچنین در پاسخ به این سؤال که آیا بخش مرور و دگرگونه‌های اجرایی بسا توجه به فراخوان

جشنواره از این دوره حذف شده‌اند؛ توضیح می‌دهد: «بخش مرور را حذف نکردیم به خاطر دگرگونه‌های اجرایی حذف نشده، اگر بخواهیم برای هر نوع محتوایی اجرا داشته باشیم جشنواره بسیار غریب و طولی می‌شود. اگر گروه و هنرمندی برای بخش دگرگونه‌های اجرایی متن و طرح خوب داشته باشند، حتما به دبیرخانه ارسال کنند. کار اگر باکیفیت باشد در بخش‌های مشابه گنجانده و اجرا خواهد شد. در بخش مرور هم ما بسا را به حذف بخش نگاه داشتیم. اگر نمایشی به‌لحاظ کیفیت خوب باشد آن را در بخش ویژه جشنواره خواهیم داشت.»

بخش بین‌الملل و مشکل همیشه بودجه
از دیگر بخش‌هایی که هر ساله شاید بتوان گفت سخت‌ترین بخش به حساب می‌آید، بخش